

INFORME ESTRATÈGIC D'ARENYS DE MAR

Reunió	Entrevista a Genís Carbó, responsable de Planejament
Data	21/02/2005
Objecte	Primera entrevista
Lloc	Ajuntament d'Arenys de Mar

ASSISTENTS

Ajuntament de Arenys de Mar	Responsable de Planejament	Sr. Genís Carbó
Pla estratègic litoral	Tècnica del Pla	Sra. Maria Xalabarder
Pla estratègic litoral	Coordinador General	Sr. Andreu Ulied

TEMES TRACTATS

Recepció de l'equip tècnic del Pla: **Andreu Ulied** i **Maria Xalabarder** per part del Cap de Planejament d'Arenys de Mar, **Genís Carbó**.

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI

PLANS EN CURS

El planejament general vigent data del 1984; el febrer del 2002 es va aprovar un avanç de Pla que revisava aquest planejament i, desde llavors, les diferents formacions polítiques han tractat de consensuar la planificació municipal i els projectes de futur. Es preveu que aquest procés es concreti amb l'aprovació definitiva d'un nou POUM cap el 2006.

El Pla Director del Sistema Urbanístic Costaner (PDUSC) ha afectat molt sòl, que estava previst per al futur creixement del municipi. S'ha qualificat de C3 tot l'espai lliure fins al límit superior del terme. L'Ajuntament ha presentat moltes alegacions per considerar indiscriminada i poc justificada la proposta de protecció. Fins ara, un dels sectors, "Bareu Paraiso", ha estat desclassificat la qual cosa permetrà construir una escola que ja comptava amb assignació pressupostària.

Arenys de Mar compta amb un procés d'Agenda 21 des del febrer del 2003, en el marc de la qual s'ha aprovat un Pla d'Acció Local, amb una vigència de 10 anys. Està formada per una sèrie de línies estratègiques i un conjunt d'accions d'implantació a curt, mitjà o llarg termini.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Té una població de 13.431 habitants (cens 2003), i una població estacional que l'incrementa un 19'19%. El creixement de la població d'Arenys de Mar ha estat en els darrers anys un dels més baixos del Maresme, amb increments anuals mitjos de l'1,9% des del 1998.

La xifra d'habitants a la qual s'ha previst arribar al 2015 és de 18.500, amb un parc d'habitatges de 10.244 (76,6% principals i un 23,4% els secundaris, quan abans eren el 38%). Aquesta previsió doncs, redueix la NMO (ratio d'habitants per habitatge) de 2,8 a 2,4 considerant les tendències sociodemogràfiques i l'augment dels nuclis familiars monoparentals.

El municipi té una població envellida. Un 19% de la població té 65 anys o més. S'espera que la població rejoveneixi amb l'arribada de parelles joves amb fills. En els darrers anys, la quantitat de naixements

d'arenyencs ha estat menor que el nombre de defuncions; aquest fet s'ha vist compensat per la gent nouvinguda per canvi de residència. Tot i així, el percentatge de nascuts en el mateix municipi (32,75%) continua sent força elevat si el comparem amb daltres municipis costaners.

Quant a les necessitats d'equipaments, tot i que actualment no hi ha greu mancances, es planteja el requeriment d'una escola primària, l'ampliació del CAP i d'un hospital de dia.

BASE ECONÒMICA

L'economia i els llocs de treball d'Arenys de Mar es concentren en el sector serveis (un 66% de la producció econòmica en què hi treballa un 60% de la població). Destaca la importància del sector primari al municipi, a causa de la rellevant activitat pesquera. La meitat dels arenyencs ocupats treballa fora del municipi, per la manca d'oferta de llocs de treball a dins. L'atur a Arenys de Mar és baix i tendeix a disminuir (5,8%). Els sectors de la població més desocupats són les dones i els habitants majors de 40 anys.

El Port d'Arenys, realitzat el 1956, compta amb activitats pesqueres, industrials i comercials-lúdico deportives. El port pesquer manté un pes específic en l'economia local; és un dels ports litorals que ha incrementat el nombre de captures en els darrers anys. L'Ajuntament vol donar un impuls a les activitats lúdiques i comercials, tot integrant-les en la ciutat. Pel que fa a l'agricultura, una part important dels camps de conreu i d'hivernacles han estat abandonats per diverses causes com són la divisió d'explotacions per l'autopista, el creixement de les urbanitzacions i la falta de relleu generacional.

El municipi compta amb dos polígons industrials escassament ocupats; la major part d'activitats industrials (tallers de confecció tèxtil, magatzems i fusteries) es troben dins el casc urbà. Tot i que l'economia d'Arenys de Mar es concentra en el sector serveis, tres indústries de les 92 existents — Aretex, SA (Condor), Adisa-Gradomar SA i Comercial Flexico SA— representen el 51% dels llocs de treball oferts pel sector industrial del municipi. La última d'aquestes, Flexico, dedicada al mobiliari de plàstic, requereix el trasllat a un polígon per tal d'alliberar el front costaner que ocupa.

Quant a l'oferta d'equipaments turístics, és avui dia quasi inexistent. Dels 20 hotels familiars que havien arribat a existir no en queda cap. Amb tot, es manté una certa base turística centrada en la zona del port.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Una topografia característica i diferenciada amb la resta de municipis situats al sud, amb valls, rieres, petits turons i pendents acotant els plans, ha fet corrent l'afirmació de què la Costa Brava comença a Arenys. Aquesta disposició ha fet que el nucli urbà resseguís, compacte i dens, costat i costat de la riera principal, Bisbe Pol, ara soterrada i urbanitzada com a rambla. La resta de l'urbanització del municipi, més dispersa i de menor densitat, s'estén de forma irregular sobre una estructura de carrers orgànica i poc estructurada. En els anys setanta s'edificà amb baixa qualitat; durant els 80 va continuar el procés expansiu i, des de llavors i fins el 2003, s'ha continuat classificant sòl d'urbà o urbanitzable.

Actualment, de les 645 ha del municipi, el 31,4% és urbà i el 23'1% és urbanitzable. L'avanç del Pla d'Ordenació Urbanística del 2002 reduïa lleugerament la superfície de sòl urbanitzable respecte de l'establerta en el Pla General de 1984. Enguany, el pla que s'està estudiant manté aquest criteri i aposta per la compacitat i un augment en la densitat.

Hi ha en marxa un Pla Especial per al centre històric que preveu peatonalitzar carrers i millorar la qualitat de l'espai públic i els habitatges.

El creixement poblacional recent del terme ha estat més baix que els municipis veïns, com a conseqüència de l'alta densitat del nucli urbà, així com d'una lenta gestió del planejament que ha limitat

la posada en execució del sòl urbanitzable; com a resultat hi ha hagut poca oferta d'habitatges en un moment en què s'estava posant en el mercat a tot el Maresme i, especialment, municipis tant vinculats funcionalment a Arenys de Mar com Arenys de Munt o Canet.

Malgrat no haver-hi barris degradats a Arenys de Munt, sí hi ha dues àrees que requeririen d'una intervenció en la millora dels edificis i les instal·lacions. Un és el barri pescador de Sant Telm, amb molts edificis de protecció oficial, i l'altre és el de la Sagrada Família, situat a la part alta del terme.

MOBILITAT I INFRASTRUCTURES

L'autopista C-32, la N-II i la via del tren són importants barreres territorials. L'autopista C-32 travessa camps de conreu i boscos d'Arenys de Marredunt la connexió entre aquests espais naturals i els d'Arenys de Munt; la N-II i la via del tren dificulten la relació entre el nucli urbà, la platja i el port. Tanmateix, la N-II és actualment, l'única via de lliure circulació que estructura el trànsit transversalment en el municipi.

Els principals problemes en relació a la mobilitat d'Arenys de Mar són: el trànsit del centre urbà, les poques connexions entre els sectors de ponent i de llevant i la manca d'aparcaments. L'avanç del Pla d'Ordenació Urbanística preveu abordar aquests problemes construint unes noves rambles per descongestionar el nucli urbà i comunicar millor les diferents parts del municipi, així com la creació de més aparcaments.

No preveuen cap canvi en el Ferrocarril, doblar la Via segons el PDI. Mesures de permeabilització al POUM futur, passos soterrats. En el cas que hi hagués un projecte conjunt de tot el litoral per al soterrament del ferrocarril, caldria parlar-ne.

MEDIAMBIENT

El terme, té 7 hàbitats d'interès comunitari, 3 terrestres i 4 en zona d'influència marítima d'acord amb la identificació feta pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat, d'entre els que destaquen, per la seva prioritat, els alguers de posidònia.

L'Ajuntament es planteja quatre eixos-corredors biològics que relliguin el mar i la muntanya. El primer comença al penya-segat on es troba la Torre dels Encantats i la Riera de Canyadell, tot resseguint el límit amb Caldes d'Estrac; el segon, comença en el promontori de Les Viles; el tercer, ressegueix el rial de la Serp; i, el quart, el de Valldemaria, en el límit amb Canet.

Risc inundacions – estat rieres, aqüífers: La construcció de l'autopista ha suposat un increment del risc d'avinguda en cas de pluja. El sistema de drenatge i col·lectors existents s'han mostrat clarament insuficients per absorbir satisfactòriament l'aigua. La pavimentació de camins adjacents als rials també incrementa la força erosiva de l'aigua. Segons l'ACA, els rials de Sa Clavella i del Bareu presenten un alt risc mentre el de Canalies té un perill mig per avingudes.

Enguany es preveu la canalització de rieres. A Arenys de Mar, el 2005 (o 2004?) es destinaren 588.000 euros al carrer d'Andreu Guri que s'han aprofitat per millorar el clavegueram i la xarxa d'aigua.

La Riera d'Arenys i els diversos rials es veuen afectats per la circulació de vehicles, per l'abocament de deixalles al marge, per cobriments i pel pas de l'autopista, la N-II i la via del tren que disminueixen l'àrea de desguàs. Actualment s'està executant un projecte per restaurar la vegetació pròpia dels rials del Sapí, del Bareu i de la Serp.

Els aqüífers d'Arenys de Mar presenten una excessiva quantitat de sals minerals i estan contaminats amb nitrats.

Projectes sanejament: Les canonades que porten l'aigua potable a Arenys de Mar estan envellides i s'estan substituint. D'altra banda, el 21 de febrer del 2005, va inaugurar-se l'estació de Sanejament d'Aigües Residuals (EDAR) d'Arenys de Mar, Arenys de Munt i Canet de Mar. La nova instal·lació, molt reivindicada pels tres municipis, millorarà notablement la qualitat de les platges, ja que les aigües fecals seran tractades i tornaran al mar depurades. Ha costat 6.034.631,53 euros i ha estat finançada íntegrament per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA). Amb aquesta instal·lació, s'acompleixen les directrius europees sobre l'obligació de resoldre el sanejament dels nuclis urbans de més de 2.000 habitants. Del total del pressupost, 2,65 milions d'euros corresponen al cost dels col·lectors i 3,37 milions d'euros a l'estació depuradora. La planta està ubicada en un terreny que pertany als termes municipals d'Arenys de Mar i Arenys de Munt, molt a prop de l'autopista C-32 i de la sortida de Canet de Mar, amb la qual està connectada per un camí de nova construcció.

Pèrdua de sorra a les platges: La dinàmica marítima i la presència del Port, han fet que s'acumuli la sorra a ponent i molt poca a llevant. S'ha pogut comprovar que la creació d'espigons submergits funciona. El Departament de Medi Ambient ja ha fet l'informe favorable al programa d'inversions del 2005; així com també la Demarcació de Costes i la DGPC estarà en condicions d'iniciar els treballs a principis del 2005. Per la seva banda, l'Associació Catalana de Ports Esportius i la DGPT van signar el mes de maig un acord d'interlocució per definir el marc de cofinançament. Cada any, en funció del clima d'onatge existent i previsible, es decidiran volums i sentits de deposició del bypass. D'altra banda, l'aportació de sediments de les rieres, principalment la del Bisbe Pol que desemboca prop del Port, podria ser aprofitada sistemàticament per a les platges.

Qualitat aigua marina Enguany han patit incidències greus per la presència de sòlids flotants.

Fons marins: A la costa d'Arenys es poden trobar prats de Posidònia oceànica, una planta aquàtica pròpia de la Mediterrània, que està disminuint al litoral català. Aquesta alga forma herbassars declarats hàbitats d'interès comunitari prioritari, on viuen gran diversitat d'éssers vius que donen riquesa ecològica a la costa.

Residus: una de les accions previstes en l'Agenda 21 es refereix a l'ampliació de la deixateria i la recollida de cartró al comerç que ja han estat posades en marxa.

CULTURA

Des de finals de febrer del 2005, l'Ajuntament ha posat en marxa el Pla d'Acció Cultural, que té com a primer objectiu fer una diagnosi de la situació actual que analitzarà des de la programació d'activitats fins la relació entre les entitats i el consistori o els usos dels equipaments municipals, a partir de reunions amb les entitats locals, tècnics municipals, representants polítics i la realització d'un seminari amb personalitats de la cultura arenyenca. Es preveu que la feina s'enllesteixi en un termini de sis mesos i està finançat per la Diputació.

Arenys compta amb una rica vida cultural i associativa històricament constituïda, així com un patrimoni arquitectònic de gran valor. El museu d'Arenys, ubicat endos edificis: l'antic Hospital de Sant Jaume, del segle XVIII, i el què va ser la primera escola nàutica d'Espanya l'any 1779 que data també de finals del segle XVIII, recullen un fons d'artesanía tèxtil com els tradicionals treballs d'agulla i puntes de coixí d'Arenys, una col·lecció de mineralogia i el fons Fidel Fita que és una mostra de la història quotidiana i el patrimoni arqueològic d'Arenys de Mar.

D'entre les celebracions i events del municipi destaca el Festival de Jazz que, des de l'any 1992, organitza la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament després de diversos anys programant actuacions puntuals de jazz en dates assenyalades. També la Radio Arenys és una de les iniciatives més rellevants del municipi. Les emissions van començar el 1979 de manera informal. El 22 d'abril de 2003 l'emissora va estrenar nous estudis i instal·lacions situades a l'edifici de l'antiga fàbrica Calisay. La programació busca, sobretot, el contacte amb els arenyencs i que l'emissora sigui el principal punt de referència informativa de l'actualitat local.

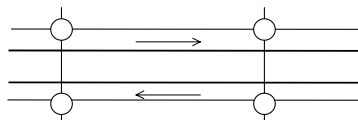
GESTIÓ MUNICIPAL

L'Ajuntament no disposa d'una base de dades ni d'un registre informatitzat per portar el control de les llicències d'activitat. Els recursos municipals són molt escassos i encara no s'han ampliat tot i l'entrada en vigor de la Llei 3/98 d'Intervenció Integral de l'Administració (LIIA).

Actualment existeix un grup informal de participació ciutadana compost per ciutadans i ciutadanes interessats que es reuneix periòdicament amb representants municipals per treballar i opinar sobre temes relacionats amb el medi ambient i intervenir, així, en la presa de decisions de l'Ajuntament.

REPTES I PROJECTES DE FUTUR

- **Pla Especial del Port** en marxa que té per objectiu, a part d'afiançar l'activitat pesquera, l'encaix de l'infraestructura en el teixit urbà, la incorporació d'usos recreatius i lúdics, lligats a les activitats del port (Escola de vela, restauració..) i un cert impuls comercial.
- **Passeig marítim** a llevant del port, sobre la platja Cavallò i fins a Canet. El projecte persegueix la recuperació mediambiental i paisatgística de l'entorn i compta amb una dotació pressupostària de la Generalitat. Actualment, està aturat perquè l'Ajuntament reclama la possibilitat de realitzar aparcaments a la ZMT i el Ministeri s'hi oposa.
- **Passeig marítim a ponent:** Arenys-Caldes: Hi ha dos intervencions previstes: acabar el passeig de la Musclera que els uniria amb Caldetes i reurbanitzar la zona. Així com resoldre el tram a llevant del túnel de la musclera fins el port.
- **Rehabilitació i creixement urbanístic:**
 - Pla Especial centre històric: peatonalitzar i millorar espai públic.
 - La riera del Bisbe Pol està canalitzada desde fa 6 anys però s'ha d'urbanitzar i millorar com espai públic, peatonalitzar-la.
 - Hi ha en projecte el desenvolupament d'una urbanització a la part alta del municipi, per sota de l'autopista.
- **Infraestructures i mobilitat:**
 - Variant C-61 que passa per Valdegata-Draper. Comptava amb el compromís de Foment però cal, encara, expropiar els terrenys.
 - Aparcaments. Un dels projectes previstos és crear un aparcament soterrani al Xifrà, alhora que s'estudia el trasllat de l'Ajuntament.
 - Laterals de les autopistes: aboguen per 2 calçades laterals (una per sentit) amb una velocitat mitjana de 60-70 km/h que estructurin el transtit i el territori, i integri i comuniqui Arenys de Munt amb Arenys de Mar. Seguint l'esquema següent, similar als laterals de la ronda de d'alt de Barcelona.

SÍNTESI

TEMES CLAU	DINÀMIQUES/REPTES	PROJECTES
Protecció restauració paisatge litoral amb criteris de sostenibilitat		
Protecció espais litorals no urbanitzables	Moltes afectacions del PDUSC	Proposta de 4 corredors biològics
Regulació i reconversió usos periurbans		
Restauració ecològica del paisatge litoral		
Millora de la qualitat de l'aigua marina		
Restauració ecològica dels fons marins		
Restauració i manteniment de rieres i prevenció d'inundacions	Segons l'ACA, Els rials de Sa Clavella i del Bareu presenten un alt risc i el de Canalies un perill mig per avingudes.	Enguany es preveu la canalitzacions del carrer d'Andreu Guri.
Millores en la capacitat i l'eficiència en les xarxes de sanejament	Canonades en mal estat, estació depuradora insuficient.	Substitució cannonades. Des de febrer del 2005: EDAR per d'Arenys de Mar, Arenys de Munt i Canet de Mar.
Garantia d'abastament d'aigua		
Regeneració i prevenció de la pèrdua de sorra de les platges	La dinàmica marítima i la presència del Port, fan que s'acumuli la sorra a ponent i molt poca a llevant.	El DMH ha fet l'informe favorable al programa d'inversions del 2005 del bypass. L'aprofitament dels sediments de les rieres hauria de ser estudiada.
Reducció i valorització de residus	Escas percentatge de recollida selectiva (8'27%)	Ampliació de la deixateria i la recollida de cartró al comerç.
Impacte d'infraestructures puntuals		
Desenvolupament de noves centralitats a les ciutats litorals		
Rehabilitació de barris i urbanitzacions disperses de baixa qualitat	No hi ha problemes greus. En tot cas, els barris que requeririen d'intervenció són: Sagrada Família, Sant Telm i Casc Antic.	Pla Especial del Casc Antic Millora de l'espai públic (riera del Bisbe Pol) Millora d'instal.lacions en edificis
Desenvolupaments d'habitatge integrat amb activitats		Hi ha en projecte el desenvolupament d'una urbanització al la part alta del municipi, per sota de l'autopista.
Desplaçament i soterrament del ferrocarril	Impacte negatiu i impermeabilita del ferrocarril	Apostes pel la permeabilitat o pel soterrament en el mateix lloc
Millora de la mobilitat interior: peatonalització i promoció d'eixos urbans comercials	Manca d'aparcaments	Aparcaments
Millora dels serveis de transport públic	Només disposen d'una línia d'autobús que fa un recorregut linial entre el poble d'Arenys de Munt i Arenys de Mar.	
Reorganització de les carreteres en una xarxa jerarquitzada	Manca de jerarquia vial Impermeabilitat ferrocarril i N-II	Construcció de Variant C-61 i Rondes. Laterals de les autopistes
Millora del passeig marítim	Manca d'un passeig integrat i únic	Projecte de passeig marítim
Promoció d'activitats econòmiques avançades al litoral		
Modernització de l'estructura econòmica		Pla especial del Port: revitalitzar la part comercial i lúdica del port.
Reconversió turística	Manca d'hoferta hotelera	
Reconversió de l'activitat agrícola intensiva		
Reconversió de l'activitat pesquera		
Manteniment de la cohesió social		
Millora de la formació de la població		
Revitalització dels teixits socials i de la significació dels llocs i esdeveniments		
Equimanents socials (educatius, sanitaris i culturals)		
Identificació i significació del paisatge litoral		S'ha iniciat un Pla d'Acció Cultural
Valorització de les activitats culturals com element de dinamització econòmica		
Valorització del patrimoni cultural com a recurs educatiu		
Suport als teixits socials i les xarxes interculturals		
Gestió integrada del litoral		
Gestió ambiental i dels serveis socials i culturals		
Reequilibri financer dels municipis litorals		
Institucionalització de la cooperació supramunicipal		
Gestió de la informació i el coneixement. Atenció al ciutadà.		

Participació ciutadana i institucional		
--	--	--

ACORDS

L'Oficina tècnica del Pla estratègic Litoral acorda proposar enviar l'acta de la entrevista a **Genís Carbó**, Cap de Planejament a fi i efecte de que aquest la pugui esmenar.

xalabarder@mcrit.com